

کتوتیفن (Ketotifen)

دسته دارویی: H₁ - بلاکر با خاصیت تثبیت کننده غشاء ماست سل ها

برند داروسازی امین: Amiten[®] برای شربت با طعم توت فرنگی

شکل دارویی: قرص ۱ میلی گرمی

قطره خوراکی ۳۰ میلی لیتری حاوی ۱ میلی گرم در میلی لیتر

شربت ۶۰ میلی لیتر حاوی ۱ میلی گرم در ۵ میلی لیتر

نحوه عملکرد دارو

کتوتیفن یک آنتی هیستامین (H₁-بلاکر) قوی غیر رقابتی با خاصیت ایجاد تثبیت در غشاء است که می تواند باعث مهار آزاد شدن بعضی از میانجی های آلرژیک (allergic mediators) مثل هیستامین، لوکوترین های C₄ و D₄ و PAF (Platelet Activating Factor) شود.

مشخصات فارماکوکینتیکی دارو

بهره دهی کتوتیفن از راه خوراکی حداقل ۶۰٪ است. سرعت جذب سریع بوده و غذا تأثیری در جذب آن ندارد. زمان رسیدن به غلظت پیک از راه خوراکی ۲ تا ۴ ساعت است. حدود ۷۵٪ به پروتئین های خون متصل می شود. کتوتیفن پس از جذب در کبد متحمل متابولیسم عبور اول می شود. متابولیت اصلی دارو، کتوتیفن-N-گلوکوزونید است که غیر فعال می باشد. قسمت اعظم کتوتیفن به صورت متابولیت و حدود ۱٪ به صورت داروی دست نخورده از ادرار دفع می شود. در بچه های بالای ۳ سال، متابولیسم دارو مشابه بزرگسالان بوده ولی کلیرنس بیشتر است. نیمه عمر کتوتیفن ۲۱ ساعت می باشد. زمان رسیدن به غلظت پایدار (steady-state concentration) حدود ۴ روز است.

موارد و مقدار مصرف دارو

- ۱- درمان آسم: مصرف روزانه کتوتیفن همراه با سایر داروهای ضد آسم می تواند شدت و فرکانس علائم و حملات آسم را در بچه ها کاهش دهد و لذا می تواند باعث کم شدن دوز این داروها شود. کتوتیفن در درمان حالت حاد حملات آسم مؤثر نیست بلکه یک داروی پیشگیری کننده است و با مصرف مداوم از بروز حملات آسم جلوگیری می نماید.
- ۲- تسکین خارش مربوط به التهاب ملتحمه چشم آلرژیک

دوز کتوتیفن در بزرگسالان ۱ میلی گرم دو بار در روز (صبح و شب) می باشد. در بچه ها (۶ ماهه تا سه ساله) دوز دارو ۵۰ میکروگرم (۰/۰۵ میلی گرم) برای هر کیلوگرم وزن بدن بچه، دو بار در روز است. در بچه های بالای سه سال دوز دارو مشابه دوز آن در بزرگسالان است.

موارد منع مصرف دارو

حساسیت به کتوتیفن یا هر یک از اجزاء موجود در فرمولاسیون از جمله به پرزرواتیو آن یعنی بنزالکونیوم کلراید

عوارض جانبی دارو

سرگیجه، خشکی دهان و خواب آلودگی ممکن است در آغاز درمان با این دارو ایجاد شود ولی معمولاً با ادامه درمان این اثرات جانبی از بین می رود. از عوارض دیگر دارو سندرم flu (سرفه، لرز، تب، سردرد)، افزایش اشتها و وزن، درد شکم، بیخوابی و بیقراری (بویژه در بچه ها)، اسپاسم عضلانی، احساس سوزش و درد در موقع تخلیه مثانه می باشد.

تداخل اثر کتوتیفن

کتوتیفن ممکن است با داروهای ضد دیابت خوراکی، الکل، آنتی هیستامین ها، خواب آورها و سداتیوها (تشدید اثر تضعیفی این داروها در CNS) ایجاد تداخل اثر کند.

نکات آموزشی درباره دارو

- ۱- اگر دوزی از کتوتیفن فراموش شود این دوز باید بلافاصله پس از یادآوری مصرف شود. اگر زمان یادآوری نزدیک به زمان مصرف دوز بعدی باشد، بیمار فقط دوز بعدی را در زمان مقرر دریافت می کند.
- ۲- کتوتیفن برای کمک به جلوگیری از حملات آسم مصرف می شود ولی حمله از پیش آغاز شده را تسکین نمی دهد.
- ۳- می تواند همراه غذا یا بدون غذا مصرف شود.
- ۴- در بعضی از بیماران، خواب آلودگی و کاهش هوشیاری ایجاد می کند.
- ۵- کتوتیفن به ویژه در بچه ها می تواند حالت تحریکی و مشکل در خوابیدن ایجاد کند.
- ۶- اطلاعات کافی درباره کتوتیفن و دوره حاملگی وجود ندارد. کتوتیفن در FDA Pregnancy category C قرار دارد.
- ۷- مادر شیرده در طی درمان با کتوتیفن، باید شیردهی را متوقف کند.

دوز بیش از حد دارو و روش درمان آن

از علائم overdose با کتوتیفن، کانفیوژن (از دست دادن توانایی در فهم افراد، زمان و مکان)، سداسیون، تاکیکاردی، هیپوتانسیون، سرگیجه، تاری دید، حالت تحریک زیادی (در بچه ها)، تشنج (به ویژه در بچه ها) و کوما می باشد. درمان overdose کتوتیفن بیشتر علامتی و حمایتی است مثل کاهش دادن جذب دارو (خالی کردن معده) و استفاده از کربن فعال شده. در صورت وجود تحریک و تشنج، استفاده از باربیتورات های کوتاه اثر یا بنزودیازپین سودمند است. سیستم قلب و عروق بیمار باید زیر نظر باشد.

شرایط نگهداری

دارو دور از نور و در دمای کمتر از ۳۰ درجه سانتی گراد نگهداری شود.

نوع بسته بندی دارو

قرص : جعبه حاوی بلیسترهای ۱۰ عددی

قطره : شیشه ۳۰ میلی لیتری

شریت : شیشه ۶۰ میلی لیتری